

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: S. K., a. s.**, zastoupen JUDr. Tomášem Pelikánem, advokátem, se sídlem Dušní 22, Praha 1, proti **žalované: Krajská hygienická stanice Středočeského kraje**, se sídlem Dítětrichova 17, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2006, č. j. 10 Ca 160/2005 - 66,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností usnesení Městského soudu v Praze blíže označené v záhlaví tohoto rozsudku, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2005, č. j. 1407 - 14/501/05. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto o stěžovatelových námitkách proti protokolu o státní kontrole konané ve dnech 4. 10. 2004 a 22. 2. 2005 a protokolu o měření hluku konaného ve dnech 4. - 6. 10. 2004, zaměřených na dodržování hygienických limitů hluku při provozování firmy.

Městský soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) může žalobu podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Ze soudního přezkumu jsou podle § 70 s. ř. s. vyloučeny všechny úkony správních orgánů, které nejsou rozhodnutími. V daném případě bylo napadené rozhodnutí

rozhodnutím o námitkách týkajících se protokolu o státní kontrole a protokolu o měření hluku zaměřených na dodržování hygienických limitů hluku při provozu firmy. Bylo tedy právním úkonem sdělujícím, vysvětlujícím stěžovateli nedůvodnost jeho námitek, nebylo však rozhodnutím zakládajícím, měnícím či rušícím stěžovatelova práva či povinnosti. Teprve následný právní úkon správního orgánu, tj. rozhodnutí o uložení pokuty, by bylo možno považovat za rozhodnutí zasahující do stěžovatelových práv, teprve takové rozhodnutí by bylo po vyčerpání řádných opravných prostředků přezkoumatelné soudem. Soud rovněž poukázal na skutečnost, že napadené rozhodnutí se nestalo ani přímým podkladem pro rozhodnutí o pokutě. Stěžovatelova žaloba tak je podle názoru městského soudu ze soudního přezkumu podle § 68 s. ř. s. vyloučena. Soud rovněž poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na usnesení ze dne 12. 2. 2004, č. j. 5 A 55/2001 - 68.

V odůvodnění své kasační stížnosti stěžovatel uplatnil kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s., přičemž zejména uvedl, že rozhodnutí městského soudu shledává nezákonným pro nesprávné posouzení právní otázky povahy napadených rozhodnutí a následně i přípustnosti žaloby. Napadená rozhodnutí zasahují do jeho práv, neboť definitivním způsobem určily právní stav, protože shledaly porušení práva ze strany stěžovatele. Pokud soud dovozuje absenci zásahu do stěžovatelových práv pouze ze skutečnosti, že mu nebyla uložena konkrétní sankce, nezákonným způsobem tím omezuje dosah § 65 s. ř. s. o úkony, kterými je závazně deklarován právní stav. Konkrétní následky mohou na základě tohoto úkonu správního orgánu nastat později. V dané situaci je proto nezbytné, aby se subjekt mohl včas domoci svých práv, tedy zrušení úkonů správních orgánů, které nesprávně (nezákonně) k jeho tíži deklarují porušení práva. Soud dále nezohlednil skutečnost, že napadenými úkony bylo zasaženo i do osobnostních práv stěžovatele, přičemž tento zásah se může projevit i v majetkové sféře jako následek poškození pověsti. Správní orgán, který na základě stížnosti obyvatel obce K. provedl nezákonným způsobem měření a následně vystavil protokoly, v nichž závazně konstatuje, že ze strany stěžovatele došlo k porušení práva, jednoznačně zasáhl do jeho zákonných práv, neboť třetí osoby se mohou na základě těchto pravomocných úkonů dovolávat skutečnosti v nich zjištěné. Mohou se tedy dovolávat též toho, že stěžovatel porušuje právní předpisy upravující ochranu zdraví obyvatel. Uvedenými úkony je též poškozována stěžovatelova pověst v obci. Jinak, než podáním správní žaloby, se proti těmto úkonům nelze bránit. Otázka, zda byla na základě protokolu stěžovateli uložena finanční sankce, je irelevantní, neboť zásah do jeho pověsti (osobnostních práv) je daleko zásadnější. Judikaturu citovanou městským soudem nelze na daný případ aplikovat, jelikož právní posouzení zásahu do stěžovatelových práv je záležitostí posouzení konkrétního úkonu a jeho následků, přičemž situace v dané věci je od situace popsané v judikátu jednoznačně odlišná. Závěrem stěžovatel označil výklad § 65 s. ř. s., jak jej provedl městský soud, v rozporu s jeho zněním i s jeho systematickou funkcí v právním řádu, kdy je třeba do právního posouzení celé otázky zahrnout i ústavní rozměr nároku subjektu na ochranu jeho subjektivních práv soudem. Ze všech těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti stručně shrnula podstatu sporu a související podstatné okolnosti, zejména poukázala na své rozhodnutí o upuštění od pokuty ve správním řízení navazujícím na provedenou kontrolu a měření hluku. K podstatě stěžovatelem uplatněných námitek pouze uvedla, že jejím rozhodnutím o námitkách rozhodně nedošlo k zasažení osobnostních stěžovatelových práv. V dalším odkázala na své vyjádření k žalobě.

Kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a kasační stížnost je přípustná, neboť stěžovatel uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu důvodu uplatněného v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato kasační stížnost není důvodná.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Jak již Nejvyšší správní soud judikoval v usnesení publikovaném pod č. 567/2005 Sb. NSS, rozhodnutí o námitkách podle § 18 zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, (...), není úkonem správního orgánu zakládajícím, měnícím, rušícím nebo závazně určujícím práva nebo povinnosti, a jde tak o úkon vyloučený ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s.

Přestože stěžovatel nepovažuje nyní posuzovaný případ za shodný s případem posuzovaným v citovaném judikátu (týkajícím se kontroly čerpání dotací) a domnívá se, že přípustnost soudního přezkumu rozhodnutí o námitkách má být určena individuálně, nelze jeho názor přijmout. Předně lze konstatovat, že princip právní jistoty a předvídatelnosti práva by byl narušen, byly-li by právní následky shodných úkonů různé v závislosti na jejich projevech v konkrétní situaci. I v nyní posuzovaném případě zcela platí, že protokolem o kontrole ani protokolem o měření hluku nedošlo k založení, zrušení, změně nebo závaznému určení stěžovatelových práv či povinností. Ač to stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvádí, z jejího obsahu je zřejmé, že uvedená rozhodnutí dle jeho názoru jeho práva a povinnosti závazně určují, jelikož deklarují nedodržení hlukových limitů. Tak tomu ovšem zjevně není, neboť povinnost nepřekračovat limity hluku pro něho vyplývá ze zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (jeho § 30 a násl.), případná sankční odpovědnost či povinnost provést opatření k nápravě by pak vyplývala až z navazujícího rozhodnutí vydaného ve správním řízení. Samotné zaznamenání výsledku měření v podobě kontrolního protokolu není závazným určením práva, ale toliko konstatováním zjištěných skutečností, které mohou být podkladem pro vydání správního rozhodnutí. Domnívá-li se stěžovatel, že příslušná měření nejsou z nějakého důvodu průkazná, má možnost realizovat měření vlastní, což ostatně i učinil. Nelze tedy tvrdit, že by měřením provedeným v rámci výkonu státní kontroly bylo závazně určeno stěžovatelovo právo nebo povinnost.

Z protokolu tedy pro stěžovatele neplynula žádná povinnost zasahující do jeho práv. Pokud podal námitky proti protokolu podle § 17 zákona o státní kontrole a v řízení podle § 18 téhož zákona jim nebylo kontrolním pracovníkem vyhověno a toto rozhodnutí bylo potvrzeno i v odvolacím řízení, plyne z toho jen závěr, že se protokol o kontrole nemění. Zákon o státní kontrole upravuje výkon kontroly, její základní pravidla, práva a povinnosti kontrolních orgánů a kontrolovaných subjektů a vyvození odpovědnosti z porušení povinností

vyplývající z tohoto zákona. Odpovědnost za porušení povinností stanovených zákonem vyplývající z kontrolních zjištění se však vyvozuje podle zvláštních předpisů. V daném případě by se jednalo o zmíněný zákon o ochraně veřejného zdraví. Stěžovatelova tvrzení, že následky napadených úkonů mohou nastat později, nelze přijmout. Podle § 93 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví totiž při opakovaném zjištění, že kontrolovaná osoba nesplnila nebo porušila tutéž povinnost do 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení předchozí pokuty, může orgán ochrany veřejného zdraví uložit pokutu až do výše desetinásobku stanovených částek. Aby tedy správní orgán mohl rozhodnout o pokutě ve vyšší částce musí být nejprve pravomocně rozhodnuto o předchozí pokutě. Takové rozhodnutí by, jak bylo uvedeno výše, bezpochyby soudem přezkoumatelné po vyčerpání řádných opravných prostředků bylo.

Domnívá-li se stěžovatel, že byla poškozena jeho osobnostní práva, pak jej Nejvyšší správní soud musí v této souvislosti odkázat na občanskoprávní soudy, jejichž prostřednictvím by se případně mohl ochrany dobré pověsti právnické osoby domáhat. V rovině správního soudnictví by stěžovatel mohl, považoval-li by postup žalované za nezákonný, toliko využít možnosti bránit se žalobou v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že městský soud správně aplikoval právní normu, kterou správně vyložil.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala a ani soud z obsahu spisu žádné náklady převyšující rámec její běžné administrativní činnosti neshledal. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu